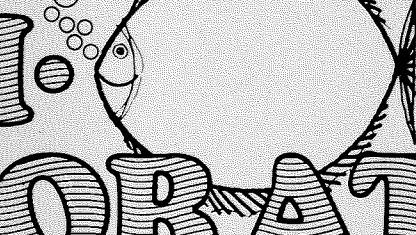

eks 3

FISKERIDIREKTORATETS
BIBLIOTEKET

FISKERI- DIREKTORATET

Rapporter og meldinger

Nr. 4/82

ÅRSMELDING 1981

FISKERIDIREKTORATETS KONTROLLVERK
DISTRIKTSLABORATORIET

ÅLESUND

Fiskeridirektoratet Biblioteket
FISDIR mag Rap eks 3
Rapporter og meldinger 1982 nr 4

06VF02379

ds. 3

Nr. 4/82
ÅRSMELDING 1981

FISKERIDIREKTORATETS KONTROLLVERK
DISTRIKTSLABORATORIET

ÅLESUND

Distriktslaboratoriet
Postboks 168
6001 Ålesund

OVERSIKT OVER ANALYSERTE PRØVER I 1981

<u>Ferske fiskeprodukter</u>	<u>Antall prøver</u>	<u>Antall analyser</u>
Brisling	31	31
Håbrann	4	4
Hyse	1	4
Laks	5	10
Lange *	21	414
Makrell	3	3
Mussa	9	9
Sild	29	30
Sildefilét	2	2
Sei	51	60
Seifilét	1	2
Stavsildfarse	1	6
Seifilét pakket i gassatm. (O ₂ /CO ₂ atm.) *	20	180
Torskefilét pakket i gassatm. (O ₂ /CO ₂ atm.) *	20	180
Ørretrogn	<u>1</u>	<u>1</u>
	<u>199</u>	<u>827</u>
 <u>Frosne fiskeprodukter</u>		
Ferskvannskreps	1	3
Fiskefarse	1	1
Kveite	15	20
Sjøtunge	1	5
Stavsildfarse	15	45
Stavsildfilét	2	6
Torsk	4	10
Rogn	1	3
Ål	1	4
Ålfilét	<u>1</u>	<u>4</u>
	<u>42</u>	<u>101</u>

* Lagringsforsøk

<u>Røykte fiskevarer</u>	<u>Antall prøver</u>	<u>Antall analyser</u>
Hardrøkt makrell 2)	1	1
Peppermakrell 2)	4	4
Røkt sild 2)	<u>3</u>	<u>3</u>
	8	8
 <u>Reker</u>		
Frosne kokte reker	1	2
Pellede frosne reker	<u>7</u>	<u>54</u>
	<u>16</u>	<u>64</u>
 <u>Krabbe</u>		
Kokt, frossen krabbe	2	5
Fylte skjell, frossen	20	100
Kokte krabbeklør, frossen	<u>1</u>	<u>5</u>
	<u>23</u>	<u>110</u>
 <u>Muslinger</u>		
Blåskjell 1)	4	4
Hjerteskjell 1)	1	1
O-skjell 1)	1	1
Kokte blåskjell	<u>1</u>	<u>5</u>
	<u>7</u>	<u>11</u>

1) Mytitotoksinundersøkelser. Undersøkelsen utført av Institutt for næringsmiddel hygiene .NVH.

2) Histaminundersøkelse. Undersøkelsen utført av Sentrallaboratorium, Bergen.

<u>Klippfisk</u>	<u>Antall prøver</u>	<u>Antall analyser</u>
Torsk	12	12
Brosme	6	6
Ryggbeinssei	57	57
Sei	<u>49</u>	<u>49</u>
	<u>124</u>	<u>124</u>
 <u>Saltfisk</u>		
Hyse	1	3
Sei	1	3
Torsk	<u>30</u>	<u>31</u>
	<u>32</u>	<u>37</u>
 <u>Tørrfisk/ tørkede produkter</u>		
Akkar	1	4
Brosme	7	9
Cuttle fish (blekksprut)	4	4
Flyndre	1	1
Hyse	2	3
Kolmule	13	17
Malt tørrfisk (hundefôr)	1	9
Sei	26	30
Torsk	31	31
Tørrfisk - tabletter	<u>2</u>	<u>4</u>
	<u>88</u>	<u>112</u>
 <u>Tran/ oljer</u>		
Avfallsprodukter fra iselmelproduksjon	1	14
Brislingolje	1	4
Fiskeolje	45	63
Hvalolje	6	15
Industritran	11	11
Kveiteleverolje	<u>2</u>	<u>2</u>
	<u>66</u>	<u>109</u>

<u>Tran/ oljer forts.</u>	<u>Antall prøver</u>	<u>Antall analyser</u>
Medisintran (tvungen kontr)	106	742
Medisintran (frivill.anal)	4	4
Mineraloljeblanding	2	4
Seitran	1	1
Tran	53	75
Veterinærtran	5	10
	<u>171</u>	<u>836</u>

Industriråstoff (mel og olje)

Fabrikkråstoff	257	688
Lodde	1	4
Fiskemel av filéavskjær	1	11
Iselmel	1	11
Rekepulver	2	28
	<u>262</u>	<u>742</u>

Prøver for innhold av
medisinrester i oppdrettsfisk.

Lever av laks/ regnbueørret	42	84
	<u>42</u>	<u>84</u>

Fiskepatologiske prøvemateriale

Laks	12	28
Laksesmolt	42	160
Laksegjeller	6	12
Blålange	5	10
Sei	7	13
Torsk	1	2
Ørret	7	14
	<u>80</u>	<u>239</u>

<u>Diverse prøver</u>	<u>Antall prøver</u>	<u>Antall analyser</u>
Alkoholbestemmelse	1	5
Bergsalt	1	1
Dyrefett	5	5
Fiskemager	1	1
Overflatekontaminert klippfisk (torsk)	1	3
Slog fra oppdrettsørret	1	2
Ørret/ laksefôr	<u>4</u>	<u>11</u>
	<u>14</u>	<u>28</u>

Distriktslaboratoriet har i 1981 mottatt 1 174 prøver og utført 3 432 analyser.

Totalt	<u>1.174</u>	<u>3.432</u>
--------	--------------	--------------

<u>Oversikt over utførte bestemmelser</u>	<u>Antall</u>
Alkoholbestemmelse	5
Aske	5
Bakteriologiske undersøkelser for fiskepatogene mikrober	139
Coliforme bakterier	119
Destillasjonsrest	1
E. coli	13
Egenvekt	5
Farge	109
Fekale coliforme	107
Fekale streptokokker	256
Fettfritt tørrstoff	125
Forsåpningstall	107
Frie fettsyrer	146
Histologiske undersøkelser	8
Histamin	8
Indol	5
Jodtall	38
Kaloriumhold	7
Koagulasepositive staphylokokker	33
Kreisstall	107
Kvikksølv	22
Peroksydtall	1
pH	37
Påvisning av tetracycliner	84
Påvisning av sulfonamider	84
Refraksjonsindex	7
Refraktometrisk jodtall	106
Råfett	290
Råprotein	6
Saltbestemmelse	4
Smuss	15
Stivnepunkt	1
Sulfitreduserende klostrider	52
TMA - N	165
TMA - O	116
Torrymetertall	37

Totalt antall levende bakterier	194
Tot. fl. N.	383
Uforsepbart	120
Vannbestemmelse	235
Vitamin A /Tintometertall	<u>130</u>
	<u>3.432</u>

Orientering om laboratorievirksomheten 1981

Foruten analyseoppgaver for Kontrollverket og frivillige analyser fra næringer har en i en viss utstrekning påtatt seg kartleggingsoppdrag og andre spesielle undersøkelser.

Lagringsforsøk med bankfisk.

I dette kontrolldistriktet landes det årlig store mengder bankfisk. Denne fisken landes i fersk, iset tilstand. Stigende oljeutgifter og sviktende ressursgrunnlag for bankflåten, har resultert i stadig lengre turer.

Ved laboratoriet er det foretatt et pilotforsøk med sikte på å klarlegge banklinefiskens holdbarhet ved langtidslagring i is. Rapport med resultater av undersøkelsen er under utarbeidelse.

Kveisundersøkelse i torsk.

Laboratoriet startet våren 1981 opp med en regional kartlegging av kveis, Phocanema decipiens, i torskfilet.

Hensikten med undersøkelsen er å få en oversikt over infeksjonsgraden og frekvensen. Et relativt snevert område utenfor Ålesund er undersøkt flere ganger over tid.

Det er foretatt 26 prøveuttak med undersøkelse av 90 fileter ved hvert uttak.

Undersøkelsen avsluttes i april 82 (årssyklus).

Mytilotoksin i blåskjell.

I april 1981 ble det registrert relativt store mengder mytilotoksin i blåskjell flere steder i Romsdal og på Nordmøre. I samråd med byveterinærlaboratoriet i Molde, ble det fra vår side foretatt en innsamling av skjell fra noen skjelldyrkingsanlegg på Sunnmøre.

Prøvene ble analysert ved instituttet for Næringsmiddelhygiene, N.V.H. Og resultatene viste at det fra de fire undersøkte lokalitetene ble påvist mengder på fra under 200 til 365 ME/100 g skjellmat.

Fiskepatologiske undersøkelser.

I vårt laboratoriedistrikt ligger det en rekke fiskeoppdrettsanlegg.

Laboratoriet har sett det som en delmålsetting å yte laboratorieservice og veiledning innen fagområdet fiskepatologi innen det området vi dekker.

I det alt vesentlige representerer det innsendte materialet laksefisk fra oppdrettsanlegg i sjøvann.

Av de vanligste sykdommene som ble påvist i 1981 kan nevnes:

VIBRIOSE.

Vibriose er en bakteriesykdom som forårsakes av bakterien Vibrio anguillarum.

På høsten og ettersommeren 1981 fikk en angrep av vibriose hos laks i så godt som samtlige anlegg på Sunnmøre. Dette er en forholdsvis ny erfaring i det tidligere i særlig grad har vært regnbueørreten som har blitt angrepet av denne sykdommen. I flere anlegg fikk en flere anslag av vibriose.

Det ble påvist et utbrudd av vibriose hos småsei på Nordmøre.

HITRASJUEN - HACMORRHAGISK SYNDROM.

Hitrasjuen er en sykdom med et relativt karakteristisk sykdomsbilde. De etiologiske sammenhenger er ikke nærmere avklart. I tilslutning til sykdomsutbruddene har en kunnet isolere bakterier tilhørende Vibrio/Photobakterium-gruppen fra syk fisk.

I dette distriktet ble det påvist ett omfattende utbrudd i november. Ved årsskiftet 1981/1982 fikk en samtidig utbrudd i fire andre anlegg i dette området.

Sykdommen varte i vel 2 mnd. i samtlige anlegg.

Dødeligheten hos smolten (utsatt sommeren 1981) varierte fra ca. 4% til vel 20%.

Stor fisk ble i stor grad utslaktet for å begrense tapet. Effekten av såvel antibiotika (oxytetracyclin som kjemoterapeutica (tribrissen) var dårlig eller usikker.

Medisinrester i oppdrettsfisk.

På høstparten 1981 kom en i gang med undersøkelser for kontroll med eventuelt innhold av medisinrester i oppdrettsfisk.

Det ble undersøkt 42 prøver av organer fra fisk hvor prøvene var tatt før eller under slakting. De fleste av disse prøvene er tatt i Sunnmøre distrikt.

Ved ett prøveuttak ble det påvist antibiotika (oxytetracyclin) i levervevet.

Ved de øvrige prøveuttak kunne det ikke påvises innhold av antibiotika/kjemoterapeutika.

Undersøkelse av klippfisk på det innenlandske marked.

I regi av Avdeling for kvalitetskontroll i Fiskeridirektoratet ble det i juni 1981 satt i gang en undersøkelse av kvaliteten på klippfisk som omsettes på det innenlandske marked.

Resultatene vil foreligge som egen rapport i løpet av Februar 1982.

Kvikksøly.

Stikkprøver for kartlegging av kvikksølvinnholdet i våre vanlige fiskearter har fortsatt.

Høge konsentrasjoner (over 0.5 ppm) er funnet i stor kveite fra Færøyane og i håbrann.

Råstoff til hending.

Produksjonen av tørrfisk har vist en sterk økning de siste to år. For å få en oversikt over kvaliteten på det som blir hengt har inspektørene regelmessig tatt ut prøver av fisk som er fremprodusert til hending. Fisken er på laboratoriet undersøkt sensorisk, bakteriologisk og kjemisk.

Tran.

I 1981 er det kontrollert 106 partier norsk medisintran.

Kvaliteten av eksportert norsk medisintran var jevnt over god. Ingen partier medisintran er refusert.

Ett parti anmeldt som standard B ble deklassert til stand. C.

Det er kontrollert 14 lagerpartier medisintran i 1981

Besøk/hospitering ved laboratoriet.

Yrkesskoleelev (laboratorielinjen) Margrete Østensen Goksøyr
hospiterte ved laboratoriet i tiden 1/2 - 20/2 - 81.

Yrkesskoleelev (laboratorielinjen) Helene Årskog hospiterte
ved laboratoriet i tiden 16/3 - 20/3 - 81.

12. mars: Besøk av styret i den samordna næringsmiddel-
kontrollen

22.-26.juni: Lab.leder T.Solberg oppholdt seg ved labora-
toriet.

14. september: Besøk av Alfredo Cruz Sobral og Carvallio Costa
fra CRCB i Portugal, for omvisning og drøfting
av felles arbeidsoppgaver.

Deltagelse i kurs og møter.

Levi Carlson:

7.-8. mai: Laboratoriemøte, Bergen.

Sverre Ola Roald:

2.-20. februar: Råstoffkurs, Bergen.

12.-16. mars: Hospiterte ved Institutt for næringsmiddel-
hygiene, NVH.

17.-20. mars: Veterinærhygienisk forenings årlige etterut-
danningskurs, Hamar.

7.-8. mai: Laboratoriemøte, Bergen.

17. juni: Møte i Samarbeidsutvalget for laboratorie-
driften.

26.-31.okt.: COPRAC-kongress i Cadiz, Spania (Fish disease
section).

Arve Henningsen:

2.-20 februar: Råstoffkurs, Bergen

Personale.

Levi Carlson	Laboratorieleder
Elias Dyb	Kontrollør
Kaare Halvorsen	Avdelingsingeniør
Arve Henningsen	Ingeniør
Arvid Hoel	Laborant
Sverre Ola Roald	Avdelingsingeniør
Jacob Strømmen	Førstelaborant

Levi Carlson sluttet etter oppnådd aldersgrense 1. mai 1981. Sverre Ola Roald fungerte som laboratorieleder fram til 1.9.81. Kaare Halvorsen fungerte som laboratorieleder fra 1.9. og ut året.

Turid Ulla var sykevikar for Jacob Strømmen fra 13.nov. og ut året.